

[K. Høvel Petersen.]

linger, der føres om ikke-spredning. Den danske regering har fra første færd indtaget den klare holdning, som den fortjener anerkendelse for, at man måtte have en ikke-spredningsaftale, selv om den ikke blev fuldkommen. Hvis atomvåbenet bliver spredt til flere og flere lande, ja, så vil truslen om internationalt anarki blive helt overhængende, og det er galt nok i forvejen.

Om NATO-problemerne skal vi have en særlig debat, når den meget omtalte hvidbog, der er stillet i udsigt, foreligger. Det er ikke min hensigt i dag at rejse nogen debat om, hvorvidt Danmark skal forblive i NATO eller ej. Jeg skal blot, direkte foranlediget af de bemærkninger, udenrigsministeren gjorde, give et par kommentarer.

Når udenrigsministeren taler om det naturlige i regionale gruppedannelser, må man vel principielt sige, at selv om de ikke direkte strider imod FN-pagten, er det jo ikke i sig selv efterstræbelsesværdigt, at verden opdeles i grupper og pagtsystemer. Det var hensigten, at FN skulle udvikle sig til et internationalt retssystem. Magtgrupper opstået i bestemte historiske situationer må i hvert fald bestandig være under observation. De kan ikke være endelige løsninger, de må kunne forsvinde. Udenrigsministeren giver kun en vag indrømmelse over for dette synspunkt, men det er dog en indrømmelse, som også hr. Gert Petersen var inde på, når han siger, at indtil en helt afgørende ændring i den internationale situation er det regeringens opfattelse, at vi har den bedst mulige garanti i NATO.

Der må heri ligge, at der kan opstå en udvikling, hvor NATO ikke længere har sin berettigelse.

Over for dem, der så ubetinget går ind for NATOs fortsættelse i en ubegrænset fremtid, må man spørge, om de mener, at bevarelsen af de to blokke i Europa, NATO og Warszawapagten, kan forenes med den målsætning, som NATO-landene, også Danmark, officielt går ind for, nemlig genforening af Østtyskland og Vesttyskland. For mig at se er der ingen som helst mulighed for, at disse to formål kan tilgodeses samtidig. Ingen praktisk mulighed. Og hvis man mener noget alvorligt med den opfattelse, at der skal være mulighed for en genforening, ja, så må man samtidig gøre

sig klart, at det er en forudsætning, at de to pagter forsvinder.

Udenrigsministeren fremhævede, at i den udviklingsfase, hvori NATO befinder sig, bør afspændingspolitikken i stigende grad bringes ind i alliancens politiske målsætning og overvejelser. Kan udenrigsministeren sige noget om, på hvilken måde man vil praktisere denne målsætning fra NATOs side, og hvordan den kan forenes med fransk politik, der jo tager afstand fra, at NATO påtager sig politiske opgaver? Vil udenrigsministeren i NATO gå ind for, at repræsentanter for et vist antal lande forhandler med et tilsvarende antal repræsentanter fra Warszawapagtlandene for at drøfte, hvordan de to pagtsystemer kan foretage en nedbringelse af atomstyrkerne og af de konventionelle styrker inden for deres områder? Det er jo ikke nok at udsende erklæringer om de gode hensigter, man har.

Spørgsmålet om den europæiske sikkerhedskonference har været fremme før. Vil ministeren gå ind for afholdelse af en sådan konference og for, at der tages forberedende skridt? Lad mig hertil føje, at ingen jo forventer, at man kan opstille en dagsorden fra den ene dag til den anden; der må mange forberedelser til.

Mener udenrigsministeren, at det nuværende sekretariat i NATO er egnet til at gå over i helt nye opgaver? Kan det tænkes, at de folk, som hidtil har beskæftiget sig i det væsentlige med alliancens militære opgaver, vil være egnede til at påtage sig nye opgaver? Og må hovedvægten i det hele ikke lægges på de bilaterale anstrengelser? Her har jeg lagt mærke til, at NATOs generalsekretær, Brosio, jo ikke er særlig begejstret for disse bilaterale bestræbelser. Jeg vil gerne bede udenrigsministeren kommentere dette forhold. Er der her et modsætningsforhold mellem de synspunkter, Brosio anlægger, og dem, man i øvrigt anlægger inden for NATO?

Når udenrigsministeren taler om, at NATOs stabiliserende opgave ikke blot har gjort sig gældende i forholdet mellem øst og vest, men også i forholdet mellem alliancens egne medlemmer, er det jo en interessant betragtning, fordi den jo viser en motivforskydning. Det er et argument, som høres oftere og oftere, at det er af afgørende betydning at holde Vesttyskland